

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 10 – THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Hoàng Sơn

Thư ký phiên họp: Bà Hoàng Thị Bích Diệp

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 10, Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Ông Ngô Hoàng Phương Đại - Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 9 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân Khu vực 10, Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 72/2025/TLST-DS ngày 04 tháng 8 năm 2025, về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 11/2025/QĐST-DS ngày 29 tháng 8 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Bà Lê Thị H, sinh năm 1950; Địa chỉ: Số A Đường số A1, Khu dân cư Bình H, xã Bình H (huyện Bình C cũ), Thành phố Hồ Chí Minh.

- **Đối với:** Ông Trần Công T, sinh ngày: 29/7/1986, giới tính: Nam; địa chỉ: Số A Đường số A1, Khu dân cư Bình H, xã Bình H (huyện Bình C cũ), Thành phố Hồ Chí Minh.

Là người bị yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai, các tài liệu khác, Bà Lê Thị H yêu cầu:

Bà H và ông Trần Công P (đã chết ngày 14/5/2023) là vợ chồng có 01 (một) người con chung tên Trần Công T, sinh ngày: 29/7/1986, giới tính: Nam. Từ khi ông T sinh ra cho đến khi trưởng thành, lớn lên đi học phát triển bình thường, biết đọc, biết viết, giao tiếp cùng gia đình, bạn bè, thầy cô và học hết lớp 12 bình thường như bao người khác. Tuy nhiên đến 2022 thì ông T có biểu hiện bất thường ít nói thường xuyên ở trong nhà và tránh tiếp xúc với mọi người và hay đi lại vào ban đêm, nói lảm bảm một mình, hay cáu gắt nổi giận. Đình

điểm đến năm 2023 ông T có hành vi đánh đập bố mẹ, sau khi ông P chết thì bà đã đưa T vào điều trị tại Bệnh viện tâm thần Lê Minh X, Thành phố Hồ Chí Minh.

Tuyên bố ông Trần Công T, sinh ngày: 29/7/1986, giới tính: Nam. (Địa chỉ: Số A Đường số A1, Khu dân cư Bình H, xã Bình H (huyện Bình C cũ), Thành phố Hồ Chí Minh) mất năng lực hành vi dân sự.

Kèm theo đơn yêu cầu gồm có các tài liệu: Bản photo bản nhận xét của hàng xóm; Bản báo cáo ngày 23/5/2025; Giấy xác nhận điều trị ngày 22/5/2025; Biên lai thu tiền ngày 27/3/2025; Phiếu thu ngày 27/3/2025; Phiếu tổng kết chi phí điều trị ngày 27/3/2025; Bản sao Căn cước công dân của bà H, ông T; Bản photo Sổ hộ khẩu; Bản sao giấy khai sinh của ông T; Bản sao Giấy chứng nhận kết hôn; Bản sao Trích lục khai tử của ông P.

Trong thời hạn chuẩn bị xét đơn yêu cầu, Tòa án đã trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự Ông Trần Công T theo Quyết định trưng cầu giám định số: 14/QĐ-TCGD ngày 17 tháng 8 năm 2025. Ngày 19 tháng 8 năm 2025, Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh có Kết luận số 6421/KLGD kết luận về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi của ông Nguyễn Ngọc H như sau:

“1.1. Về y học: Đương sự bị: Tâm thần phân liệt thể hoang tưởng, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót tăng dần (F20.51-ICD10).

1.2. Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.”

Tại phiên họp:

Phía đại diện của bà Lê Thị H vẫn giữ nguyên yêu cầu.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 10, Thành phố Hồ Chí Minh phát biểu: Quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán, Thư ký, đương sự đã thực hiện đúng theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Về nội dung: Đề nghị chấp nhận yêu cầu của bà Lê Thị H.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 10, Thành phố Hồ Chí Minh nhận định:

[1] *Về thủ tục tố tụng:* Bà Lê Thị H yêu cầu tuyên bố ông Trần Công T, sinh ngày: 29/7/1986, giới tính: Nam. (Địa chỉ: Số A Đường số A1, Khu dân cư Bình H, xã Bình H (huyện Bình C cũ), Thành phố Hồ Chí Minh) mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ Khoản 1 Điều 27, điểm a Khoản 2 Điều 35, điểm a Khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự thì thẩm quyền giải quyết yêu cầu việc dân sự tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự này thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Khu vực 10, Thành phố Hồ Chí Minh.

[2] *Về yêu cầu:* Bà Lê Thị H yêu cầu tuyên bố ông Trần Công T mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Tại Khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự quy định như sau: “*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần*”.

[4] Tại Bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 6421/KLGD ngày 19/8/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần Khu vực Thành phố Hồ Chí Minh kết luận về năng lực hành vi dân sự của ông Trần Công T như sau:

“1.1. *Về y học: Đương sự bị: Tâm thần phân liệt thể hoang tưởng, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót tăng dần (F20.51-ICD10).*

1.2. *Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.*”

Từ những cơ sở nhận định nêu trên yêu cầu của bà Lê Thị H về việc tuyên bố ông Trần Công T mất năng lực hành vi dân sự là phù hợp với quy định tại Khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự và Khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự nên được chấp nhận.

[5] *Về lệ phí giải quyết việc dân sự:* Do yêu cầu được chấp nhận nên bà H phải chịu lệ phí là 300.000 đồng. Nhưng bà H thuộc diện người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí nên bà H được miễn lệ phí theo quy định tại điểm đ Khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

Vì các lẽ nêu trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Khoản 1 Điều 27, điểm a Khoản 2 Điều 35, điểm a Khoản 2 Điều 39, Khoản 2 Điều 367, Điều 369, 370, 371, 372, Khoản 1 Điều 376, 377 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự;

Căn cứ Luật phí và Lệ Phí và Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và Lệ phí Tòa án của Ủy ban Thường vụ Quốc hội;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Lê Thị H.

Tuyên bố ông Trần Công T, sinh ngày: 29/7/1986, giới tính: Nam. (Địa chỉ: Số A Đường số A1, Khu dân cư Bình H, xã Bình H (huyện Bình C cũ), Thành phố Hồ Chí Minh) mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:

Bà Lê Thị H được miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Bà Lê Thị H có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân huyện Khu vực 10, Thành phố Hồ Chí Minh có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo qui định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo qui định tại các Điều 6, 7, 7a, 7b và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo qui định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- VKSND TP.Hồ Chí Minh;
- VKSND Khu vực 10;
- Phòng THADS Khu vực 10;
- Ủy ban nhân dân xã Bình H, TP. Hồ Chí Minh;
- Các đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

**THẨM PHÁN - CHỦ
TỌA PHIÊN HỢP**

2AAKKBS*ηφιχαφ+ Nguyễn Hoàng Sơn